

Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer Argentijnse teju

Salvator spp.

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

INHOUD

1 Overzicht 3
2 Natuurlijk gedrag en behoeften 4
3 Huisvesting en verzorging 5
3.1 Huisvesting 5
3.1.1 Gezelschap 6
3.1.2 Bodembedekking en inrichting 6
3.1.3 Temperatuur 6
3.1.4 Water en de luchtvochtigheid 7
3.1.5 Warmtelamp en uv-lamp 7
3.1.6 Dagelijks lichtritme en seizoenen 7
3.1.7 Verrijking 8
3.2 Voeding 8
3.3 Verzorging 9
4 Gedrag en omgang met het dier 10
5 Gezondheid 10
5.1 Voortplanting en bijhorend gedrag 10
5.2 Meest voorkomende gezondheidsproblemen 11
6 Aankoop of adoptie 12
7 Kosten 13

1 OVERZICHT

Voer
Ik ben een alleseter. Voer me plantaardig en dierlijk voer.

Gedrag
Ik ben vrij dociel, maar ook heel groot en sterk. Tijdens de voortplanting ben ik agressief.

Luchtvochtigheid
Ik heb warme temperaturen en een luchtvochtigheid van 60 tot 80% nodig.

Graven en baden
Ik hou ervan te graven en een bad te nemen.

Zonnebaden
Ik heb veel warmte en een speciale uv-lamp nodig voor mijn gezondheid en welzijn.

Gezelschap?
Wanneer ik volwassen ben, ben ik het liefst alleen.

Dagactief
Ik ben overdag actief.

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTEN

Teju's (*Salvator spp.*) zijn reptielen die behoren tot de familie van *Teiidae* (Tejuhagedissen). Er zijn 161 soorten tejuhagedissen gekend waarvan er in Vlaanderen twee als huisdier mogen worden gehouden, met name de Argentijnse zwart en witte teju (*Salvator merianae*) en de Argentijnse rode teju (*Salvator rufescens*) (meer info: Positieve lijst Reptielen). Hoewel teju's van het geslacht *Salvator* van nature voorkomen in gebieden met een (sub)tropisch klimaat in Zuid-Amerika, komen ze tegenwoordig ook voor in de het zuiden van de Verenigde Staten, waar men ze verantwoordelijk houdt voor de achteruitgang van de lokale fauna en flora. Teju's zijn voornamelijk overdag actief en houden van zonnebaden. Zoals alle reptielen is de teju koudbloedig en regelt hij zijn lichaamstemperatuur door actief de warmte of koelte op te zoeken. De warmte versnelt het metabolisme en helpt zo met de processen in het lichaam zoals de vertering. In natuurlijke omstandigheden zoekt een teju tijdens de koelere periodes van het jaar de beschutting op van een ondergronds netwerk van holen en gaat het dier in een winterslaap. Gedurende de actieve maanden worden de holen vooral gebruikt als schuilplaats en nachtonderkomen.

Teju's hebben zich goed aangepast aan diverse leefgebieden en leven in natuurlijke omstandigheden in open savannegebieden, bossen, semi-woestijnen en nabij menselijke nederzettingen. Sommige soorten leven in gebieden tot 1250 meter hoogte, maar andere soorten komen voor in laagland, in de nabijheid van rivieren, moerassen, meren en de Atlantische Oceaan. Het dier kan ook uitstekend zwemmen.

Teju's zijn grote hagedissen, en de soorten van het geslacht *Salvator* hebben kenmerkende ronde pupillen en zachte buikschubben. Mannelijke dieren hebben een lichaamsgrootte tot 145 cm, kunnen tot 8 kg zwaar worden en hebben een bredere onderkaak en grotere spiermassa dan vrouwelijke dieren, vrouwelijke dieren zijn meestal ook kleiner. Jongen groeien bijzonder snel en bereiken na 1 jaar 70% van hun volwassen lengte. Naargelang de soort en leeftijd verschilt de wildkleur, maar een Argentijnse zwart en witte teju heeft rijen witte stippen op de rugzijde, bij de rode teju zijn de stippen rood. Jonge dieren hebben tot de leeftijd van 1 maand een smaragdgroene huidskleur.

Deze hagedis is een omnivoor en heeft sterke kaken en scherpe tanden en klauwen. In het wild voedt hij zich met fruit, zaad, bladeren, paddenstoelen, bloemen en honing, maar hij jaagt ook op allerlei soorten insecten, knaagdieren, vogels, eieren van vogels, schildpadden en andere reptielen, aas, weekdieren, vissen en amfibieën. Volwassen teju's zijn solitair[1] levende dieren die enkel samen komen om te paren. Afhankelijk van de soort en mits een goede verzorging en huisvesting kan een teju 15 tot 20 jaar oud worden.

[1] Leeft alleen, niet in het gezelschap van soortgenoten

Indeling in het dierenrijk

Rijk	*Animalia* (Dieren)
Stam	*Chordata* (Chordadieren)
Klasse	*Reptilia* (Reptielen)
Orde	*Squamata* (Schubreptielen)
Onderorde	*Lacertilia* (Hagedissen)
Infraorde	*Scincomorpha* (Skinkachtigen)
Familie	*Teiidae*
Geslacht	*Salvator spp.*

3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

Een volwassen dier heeft een terrarium nodig. Het formaat van het terrarium moet aangepast worden aan de grootte van het dier.

Dierenwelzijn Vlaanderen liet onderzoeken welke afmetingen nodig zijn om reptielen te huisvesten met het oog op positief welzijn. Grotere verblijven zijn steeds mogelijk en kunnen het welzijn verder bevorderen. Voor een volwassen Argentijnse zwart en witte teju (*Salvator merianae*) en Argentijnse rode teju (*Salvator rufescens*) wordt onderstaande benodigde ruimte aangeraden:

Soort	Aantal	Landopp. m^2	Hoogte cm	Bijkomende oppervlakte land m^2 per dier (bovenop het cijfer onder 'aantal')
Salvator merianae	1 - 2	2	60	1
Salvator rufescens	1 - 2	2	60	1

Een jong dier kan je beter houden in een terrarium van 90 x 45 x 45 cm (lengte x breedte x hoogte) tot het naar een permanent terrarium wordt overgebracht (na 1 jaar). Het zijn typische bodembewoners die weinig klimmen, voorzie zeker genoeg grondoppervlakte of overweeg om een aparte kamer in te richten. Ook moet voldoende ventilatie in het terrarium voorzien worden. Door een rooster in het terrarium kan er in een klein terrarium genoeg ventilatie zijn, maar voorkom tocht. Voor een groot terrarium kan soms extra mechanische ventilatie nodig zijn om overmatige vochtigheid te voorkomen. De ruiten mogen in de voormiddag vochtig zijn, maar moeten in de loop van de dag opdrogen. Voorzie het terrarium van een goed sluitende overkapping om te voorkomen dat het dier zich aan de rand optrekt en ontsnapt.

Plaats het terrarium op een stevige ondergrond en op een rustige plaats. Trillingen kunnen voor stress zorgen. Voorzie een achterwand in het terrarium, dan voelt het dier zich beschut en veilig.

In het terrarium moeten aanwezig zijn:

- een zonneplaats met een (combinatie) uv- en warmtelamp erboven
- een koelere plek
- een schuilplaats op een warme en een op een koele plek
- enkele lage rotsen en/of boomstammen
- een diepe laag bodembedekking van 40 cm
- een thermometer
- een thermostaat voor temperatuurregeling
- een hygrometer, om een luchtvochtigheid van minstens 60 tot 80% te garanderen
- een plantenspuit of eventueel een watervernevelaar
- een groot waterbad

3.1.1 Gezelschap

Een volwassen teju is een grote hagedissensoort en bovendien solitair en territoriaal, daarom is het sterk aangeraden om deze diersoort alleen te houden.

3.1.2 Bodembedekking en inrichting

Als bodembedekker is een laag houtschors, artificiële turf voor reptielen, gecomposteerde kokosvezel of andere grove bodembedekking voor reptielen geschikt. Omdat teju's tunnels of een hol in de bodem graven, voorzie je

een voldoende dikke laag bodembedekker van minstens 40 cm. De dieren durven weleens het substraat oppikken tijdens het vangen van een prooi, dus fijne bodembedekkers zoals zand, aarde of houtschaafsel zijn niet aangeraden. Wegens hun mogelijke giftigheid zijn dennenboom- en cederhoutkrullen en krantenpapier eveneens niet aangeraden, ook bodembedekking met scherpe randen zoals grint is ongeschikt. Hou de bodem proper en overwegend droog, het dier heeft in sommige delen van het terrarium ook plekken met vochtige bodembedekking nodig.

In dierenspeciaalzaken is kneedbare klei te koop dat speciaal is ontwikkeld voor gebruik in het terrarium, met de toevoeging van water is het te modeleren tot gangen en rots structuren. Bestrooi de uitgedroogde structuren met zand voor meer textuur. Verdiep je vooraf in de kenmerken van de natuurlijke leefomgeving en de holenbouw van teju's.

Teju's zijn actief en hebben een voorkeur voor een gevarieerd ingericht verblijf met veel vloerruimte. Ze zijn van nature bodembewoners maar houden ook van kleine verhogingen om de omgeving te overzien en op te rusten en zonnen. Spendeer aandacht aan zonneplekken met lage platte rotsen en boomstammen. Met een horizontaal geplaatst stuk hout of platte steen onder de warmte- en lichtbron kan het dier zelf bepalen hoe dicht het bij de lampen zit. Hou er rekening mee dat de elementen in het terrarium het gewicht van de volwassen hagedis moeten kunnen dragen. Zet zware elementen zoals stenen, bloempotten of rotsen altijd rechtstreeks op de bodem van het terrarium, nooit op de bodembedekking. Zo voorkom je dat deze gaan kantelen als het dier gaat graven en voorkom je dat de teju gewond geraakt.

3.1.3 Temperatuur

Voor de teju moet 's nachts de temperatuur boven 21 °C blijven. Overdag mag die oplopen tot minimaal 27 tot 29 °C in de koude delen van het terrarium. Door middel van een tijdklok kan je de temperatuur 's nachts aanpassen, een thermostaat voor de verwarming is het meest ideale. Op de lokale zonneplaats moet de temperatuur oplopen tot 42 °C. Een thermometer in het terrarium is noodzakelijk, hierdoor kan je de minimum-

en maximumtemperatuur goed opvolgen. Om oververhitting te voorkomen plaats je een terrarium nooit volledig in direct zonlicht.

3.1.4 Water en de luchtvochtigheid

Voorzie een ondiepe drinkbak en een groot en gemakkelijk te reinigen waterbad dat permanent in de warme zone van het terrarium staat. Het bad moet zo groot zijn dat de teju er helemaal in past en zwaar genoeg zijn zodat de grote hagedis het niet kan omwerpen. Zorg ervoor dat het dier niet kan verdrinken en dat het gemakkelijk uit het bad kan komen. De teju ontlast soms in het water, controleer daarom het bad dagelijks. Reinig het bad en ververs het water als het is vervuild. Ververs het water minstens 3 maal per week.

Voor de teju die van nature in een relatief vochtige omgeving leeft, moet de luchtvochtigheid tussen 60 tot 80% blijven. Een te hoge luchtvochtigheid kan echter infecties in de hand werken en luchtwegenproblemen veroorzaken, maar met een hygrometer kan je de luchtvochtigheid controleren. Besproei het dier meermaals per dag met water uit de plantenspuit of installeer een automatisch vernevelingssysteem, om de juiste luchtvochtigheid in het terrarium te behouden en uitdroging te voorkomen.

3.1.5 Warmtelamp en uv-lamp

Een teju is vooral actief tijdens de dag, daarom is een lichtbron zoals een uv-lamp onmisbaar voor de gezondheid van je dier. Met name uv B-licht is cruciaal voor de aanmaak van vitamine D3. De uv-lamp en warmtelamp moeten, afhankelijk van het type lamp, van op 20 tot 30 cm rechtstreeks op de lokale zonneplaats van het dier schijnen. De afstand is echter mede afhankelijk van het type lamp en de wattage, volg dus steeds de aanwijzingen uit de bijsluiter. Ideaal zijn er meerdere niveaus onder de lamp, zodat het dier dichter of verder van de lamp kan gaan zitten, of kan het dier middels een lange horizontale boomstam of platte steen onder de lamp dichter of verder van de lamp gaan zitten. Om te weten of er voldoende uv-licht is, kan je een uv-spectrummeter gebruiken of de uv-lamp tijdig vervangen zoals is voorgeschreven in de bijsluiter. Glas en plastic houden uv-straling tegen. Terrariums met roosters laten wel uv-licht door van de lamp die erboven geplaatst wordt of van het zonlicht. Een rooster wordt ook gebruikt omdat het dier dan niet bij de lamp kan komen en zich niet kan verbranden.

Belangrijkst is dat het dier zich niet rechtstreeks of onrechtstreeks kan verbranden: er moet absoluut vermeden worden dat de teju aan een warmte- en lichtelement kan komen. Daarom worden lampen best in een afzonderlijk compartiment van het terrarium geplaatst, bijvoorbeeld door middel van een rooster aan te brengen tussen leefruimte en lampgedeelte. **Voorzie daarnaast zeker schuilplekken op een warme én koele plaats** waar de teju beschutting kan vinden voor het licht en/of warmte. Een grote warmtelamp met een diameter van 25 cm of een rij van enkele kleinere warmtelampen is eveneens noodzakelijk.

3.1.6 Dagelijks lichtritme en seizoenen

Een teju heeft elke dag 12 uren licht en 12 uren duisternis nodig. Met timers op alle licht- en warmtebronnen kan je dit automatisch regelen. In natuurlijke omstandigheden houdt deze diersoort een winterslaap, in gevangenschap hoef je geen seizoenen na te bootsen, maar is het wel sterk aangeraden aangezien de winterslaap een positief effect heeft op de vruchtbaarheid, levensduur en goede gezondheid. Om de omstandigheden van de winterslaap correct na te bootsen vraag je best advies aan een ervaren kweker, een kenner van de diersoort of een dierenarts gespecialiseerd in reptielen.

3.1.7 Verrijking

Door nieuwe prikkels te geven stimuleer je het dier en doorbreek je zijn dagelijkse routine. Verrijking[2] kan bestaan uit het variëren van bijvoorbeeld schuil- en ligmogelijkheden. Maak slim gebruik van de beschikbare ruimte om het terrarium complexer te maken. Als het dier een goed verblijf heeft, zal het zich beter ontwikkelen en actiever zijn.

De teju is exploratief en nieuwsgierig, het dier af en toe in huis laten wandelen geeft hem de mogelijkheid een andere omgeving te onderzoeken en kan voor afwisseling en beweging zorgen. Creëer een veilige omgeving (geen andere huisdieren, geen ontsnappingsmogelijkheden) en forceer dit niet. Zorg ervoor dat het dier zelfstandig in en uit het terrarium kan, zodat het op tijd weer de rust en warmte kan opzoeken. Bovendien kan hij tijdens hete zomerdagen bij temperaturen van 23 à 25 °C en meer en tijdens de zonnigste uren in een buitenverblijf worden gehouden. Hou er dan rekening mee dat het dier goed kan graven, om ontsnapping te voorkomen is het aangeraden de afsluiting minstens 60 cm diep in de grond in te graven of op 60 cm diepte de vloer van het gehele verblijf te verharden.

Verdiep je in de kenmerken van zijn natuurlijke omgeving om nog meer tegemoet te komen aan de behoeften en interesses van je dier. Let goed op wat het dier prettig vindt, want ieder dier is uniek. Het is een goed teken als het onderzoekend en nieuwsgierig is. Kijk dagelijks naar het dier om zijn gedrag en behoeftes te leren kennen. Een passief dier dat weinig gebruik maakt van de ruimte, is mogelijk ziek of geeft aan dat de omgeving niet goed voldoet of te koud is. Naar manieren zoeken om het leven van je dier te verrijken is leuk, zowel voor mens als dier!

3.2 VOEDING

Teju's zijn omnivoor en eten zowel plantaardig als dierlijk voeder. Probeer het volwassen dier zo gevarieerd mogelijk te voeren met een dieet bestaande uit 60% dierlijk voer, 30% (blad) groenten en 10% fruit.
Plantaardig materiaal zoals (blad)groenten (andijvie, paksoi, Chinese kool, witloof…), verse kruiden (o.a. paardenbloemen – enkel bloem en blad, de stengel is giftig) zijn geschikt. Als dierlijk voer zijn levende niet-vette insecten en wormen zoals sprinkhanen, dubia's, wasmotlarven, slakken en **af een toe een pinky** (haarloze muis) of kuiken. Daarnaast bestaat het dieet van een volwassen dier uit 10% fruit. Vruchten zoals bijvoorbeeld aardbei, banaan, perzik en mango, druif zijn geschikt en worden bij voorkeur gegeven als beloning na het trainen of in de vorm van voedselverrijking. Was en droog het fruit en de groenten zorgvuldig want pesticiden kunnen de teju ziek maken. **Jongen tot de leeftijd van 1 jaar zijn strikt carnivoor en voer je dagelijks kleine insecten.**

Door het eten op een voederplank aan te bieden voorkom je dat het dier de bodembedekking met het voer naar binnen werkt en darmverstopping krijgt. Voer de teju bij voorkeur overdag. Om bijtwonden van insecten te voorkomen verwijder je kort na het voeren de overlevende insecten of voorzie je voedsel voor ze. Vliegende insecten worden erg gewaardeerd en kunnen dienen als voedselverrijking.

Het dieet moet gevarieerd zijn, voldoende calcium bevatten en een mix van uitgebalanceerde vitaminen. Je kunt voedseldieren vooraf vitamine- en mineralenrijk voeder geven (gut loading) voordat je ze aanbiedt.

[2] Via voedsel of kunstmatige voorwerpen, inrichting van het verblijf, geuren of interactie met soortgenoten of andere diersoorten nieuwe en positieve prikkels aan het dier aanbieden om de kwaliteit van het leven van in gevangenschap gehouden dieren, te verbeteren.

Voederschema naargelang de leeftijd

Leeftijd van de dieren	Insecten	Groente en fruit	Gekookt en fijngemalen vlees	Mineralen poeder	Vitamine poeder
Zeer jonge dieren	10-15 per dag	2 x per week	1x per week	3x per week	1-2x per week
Jonge dieren	3x per week: 15-30	2 x per week	1x per week	3x per week	1x per week
Volwassenen (3-4 jaar)	3x per week: 40-75	2 x per week	2x per week	3x per week	1x per week

Wat voer je een teju?

Altijd	Met mate	Niet voeren
60% dierlijk: levende insecten zoals sprinkhanen, krekels, kakkerlakken, wormen	Vette insecten zoals meelwormen	Champignons, mais, wortels, bloemkool, broccoli, spinazie, (ijsberg)sla
30% (blad)groenten, verse kruiden, paardenbloemen (enkel bloem en blad!), andijvie, pompoen...	Ander dierlijk voer: vis	Koriander
10% fruit: bessen, druiven, peer, appel, meloen...	Pinky of kuiken	Citrusvruchten

Teju's hebben aanleg voor overgewicht. Bekijk de mate van vervetting, energie en groei om de voeding aan te passen. Wasmotten en meelwormen zijn iets vetter en voer je met mate om vervetting te voorkomen, voorzie daarbij ook voldoende lichaamsbeweging. Te dikke dieren hebben een zeer dikke staart en kleine kop in verhouding tot het lichaam. Te magere dieren hebben een dunne staart en grote kop in verhouding tot het lichaam.

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Verwijder de uitwerpselen en voederresten, verwijder niet gegeten levende insecten
- Geef nieuw voer en controleer hoeveel er gegeten is (afhankelijk van de leeftijd)
- Bekijk of de teju er gezond uitziet en zich normaal gedraagt
- Vervang te natte bodembedekking, vooral rond het bad, en kijk uit voor schimmelvorming
- Verwijder vuile bodembedekking en strooi waar nodig nieuwe
- Reinig de drinkbak en geef vers drinkwater
- Reinig het waterbad minstens 3x per week en geef vers water
- Controleer de temperatuur, de luchtvochtigheid en de werking van de uv- en warmtelamp en eventueel de watervernevelaar

Minstens één keer per week

- Reinig indien nodig de schuilplekken en rotsen met een vochtige hete doek

Een aantal maal per jaar

- Reinig het terrarium volledig
- Plaats het dier hiervoor in een tijdelijk onderkomen
- Verwijder alle attributen en de bodembedekking
- Reinig en ontsmet het terrarium en de attributen grondig met een oplossing van koud water en 10% javel (100 ml/1 liter water). Spoel goed na met zuiver water om javelresten te verwijderen. Laat alles goed drogen en voeg nieuw substraat toe

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Reptielen zijn geen knuffeldieren, worden nooit echt tam en sommige individuen geraken niet gewend aan aanrakingen. De teju is een schuw dier, maar ook intelligent en nieuwsgierig en hij wil actief de omgeving onderzoeken. Dagelijkse verzorging en aandacht kan ervoor zorgen dat het dier je leert te vertrouwen. Let wel, ieder dier is verschillend! Zoals bij vele diersoorten vertonen jonge en mannelijke dieren vaker agressief gedrag, dat meestal afneemt met het ouder worden. Hou echter in het achterhoofd dat elk dier kan bijten, krabben of slaan wanneer hij zich nerveus of bedreigd voelt of schrikt.

Teju's worden bovendien meestal niet graag opgepakt en hebben een stevige beet en scherpe nagels. Daarnaast kan hij zijn staart als zweep gebruiken, het is daarom belangrijk het dier op de juiste manier op te tillen. Neem het rustig op en ondersteun daarbij het borstdeel met één arm waarbij je de poten vrijlaat. Ondersteun daarbij zeker de staartbasis met de andere arm. Stevige, dikke handschoenen zijn een aanrader.

Teju's kunnen drager zijn van o.a. salmonella. Mensen met een zwakke immuniteit vermijden daarom best het contact met deze reptielen. Voor de gezondheid van mens en dier is een goede hygiëne in het terrarium belangrijk, en moet je na het hanteren altijd je handen wassen.

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

Alvorens te gaan kweken is het belangrijk na te gaan of je verantwoordelijke kopers hebt voor de jongen.

De geslachtrijpheid van vrouwelijke dieren wordt bereikt tussen de 3 à 4 jaar. Opgroeien in gevangenschap in goede condities kan ervoor zorgen dat ze vruchtbaar worden op 10 maanden, wacht echter voor het kweken met een vrouwelijke teju tot ze volledig volgroeid en in goede conditie is om problemen bij het leggen van de eieren te voorkomen.

In natuurlijke omstandigheden begint de paartijd voor teju's enkele weken na het ontwaken uit de winterslaap. Tijdens het paringsritueel achtervolgt de mannelijke teju het vrouwelijke dier en schudt hij heftig met de kop. Vrouwelijke teju's slepen hun achterste over de bodem en soms is haar cloaca zichtbaar. Gedurende 1 à 2 weken kunnen verschillende paringen plaatsvinden. Na de paring duurt het ongeveer 4 weken voordat gemiddeld 36 eieren gelegd worden, het aantal eieren is onder meer afhankelijk van haar lichaamsgrootte. Zij maakt gedurende de laatste 10 dagen van de dracht een nest in het ondergronds holenstelsel, bestaande uit twee kamers zodat zijzelf én de eieren een aparte ruimte hebben. Gedurende deze periode zijn vrouwelijke dieren agressief en vechten ze onderling om de beste nestplek te kunnen verwerven. Ook in gevangenschap komt het voor dat het vrouwelijke dier tijdens het uitbroeden agressief is tegen haar verzorger.

De jongen komen na ongeveer 61 tot 64 dagen uit het ei. Als koudbloedige dieren hebben zowel de mannelijke als de vrouwelijke Argentijnse teju's de unieke eigenschap om gedurende de paarperiode hun lichaamstemperatuur 4 tot 10 °C te verhogen. Dit kan de overlevingskansen van de jongen vergroten en is beter voor het sperma van het mannelijk dier. Teju's doen niet aan ouderzorg en de jongen zijn vanaf het uitkomen zelfstandig.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Kijk voor de aankoop van een dier uit naar een dierenarts die ervaring heeft met reptielen. Een gezonde teju:

- Heeft een egale huid met een heldere kleur
- een goed gevulde buik
- heldere ogen
- een schone neus.

Afwijkingen in gedrag, uitwerpselen, ademhaling of verkleuringen kunnen op ziektes wijzen. Contacteer bij twijfel altijd een dierenarts.

Veel voorkomende gezondheidsproblemen bij teju's zijn:

- **Metabolic Bone Disease (MBD)**
  Symptomen: vertraagde groei, vergroeiingen, zwakke botten en verdikte gewrichten, vaak aan het kaakgewricht, verlamming, incontinentie[3] of constipatie[4].
  MBD komt voor bij zowel dieren in groei als bij volwassen dieren. Bij dieren in de groei wordt het ook wel rachitis genoemd. Het ontstaat door een tekort aan uv-B-straling, die nodig is voor een goede opname van calcium. Calciumrijke voeding en goede uv-B-lampen zijn absoluut noodzakelijk om de aandoening te voorkomen.
- **Ontsteking van de huid, van bacteriële oorsprong of schimmels**
  Symptomen: huidproblemen meestal beginnend aan de tenen, staart, rond de bek.
  Door een verkeerde huisvesting, zoals te hoge of te lage luchtvochtigheid of problemen bij het vervellen. Verander de luchtvochtigheid en contacteer de dierenarts voor een behandeling.
- **Dystocia bij vrouwelijke dieren (legnood)**
  Symptomen: onrustig gedrag, zoeken naar een geschikte nestplek, niet eten, een verdikking ter hoogte van het achterlichaam. In een later stadium: verlamming, spiertrillingen en aanvallen.
  Vrouwelijke teju's blijven reproductief actief, zelfs zonder de aanwezigheid van een mannelijk dier, zodat er zich problemen met de eileg kunnen zich voordoen bij vrouwelijke dieren. Contacteer onmiddellijk de dierenarts bij tekenen van onrust bij vrouwelijke dieren vanaf 10 maanden oud. Een permanente legbak in het terrarium van een vrouwelijk dier is aangeraden, want ook zonder paring kan ze behoefte hebben om eieren te leggen. De eieren zijn dan wel steriel.
- **Constipatie**
  Symptomen: weinig of geen mest, weinig eetlust, lusteloos.
  Verkeerde voeding, een te koude omgeving of te weinig vochtopname kunnen constipatie veroorzaken. Een lauwwarm waterbad kan de spijsvertering weer op gang te brengen.
- **Obesitas**
  Symptomen: te dikke staart, vetophoping op de buik.
  De teju wordt snel te dik en dit kan leiden tot andere aandoeningen zoals leververvetting. Voer het te dikke dier kleine porties of maar twee- tot driemaal per week, geef in dat geval ook geen vette insecten zoals meelwormen en zorg voor meer beweging.
- **Afwijkend gedrag of agressief gedrag**

[3] Incontinentie is de mest en urine laten lopen, het niet meer op kunnen houden of controleren van het mesten.
[4] Constipatie is het verstopt zitten van de darmen en het niet kunnen mesten.

Symptomen: stereotiep gedrag, vluchtgedrag zoals wegrennen of duwen en krabben aan de wanden, veel bewegen of juist extreem weinig bewegen, apathie. Mogelijk wordt het dier door hormonale veranderingen in het paarseizoen overactief. In andere gevallen heeft het dier last van stress. Stress kost energie en hierdoor zoekt het dier mogelijk langduriger de warmte op. Laat medische oorzaken uitsluiten door je dierenarts. Verbeter de omgeving en voorkom stress.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Argentijnse teju's zijn reptielen die je in een terrarium houdt. Kennis van de behoeften van het dier en technische kennis van terraria is belangrijk. De Argentijnse is dociel, maar heeft behoefte aan een groot en gevarieerd terrarium en voldoende stimuli. Door zijn lichaamsgrootte en kracht is dit geen dier voor beginnende reptielenhouders. Vraag je af waarom je een Argentijnse teju als huisdier wilt en of het dier aan die verwachtingen kan voldoen.

De volgende vragen helpen je over de aankoop van een Argentijnse teju na te denken:

- Argentijnse teju's kunnen 15 tot 20 jaar oud worden, kan je er gedurende deze hele periode voor zorgen?
- Begrijp je dat het geen knuffeldier is, en dat hij meestal niet wenst te worden aangeraakt?
- Heb je genoeg ruimte voor een groot terrarium?
- Begrijp je dat je hem dagelijks moet verzorgen en bijna dagelijks moet voeren met vers plantaardig en dierlijk voedsel en levende insecten, en dat er wekelijks schoonmaakwerk nodig is?
- Heb je genoeg tijd om het voer aan te kopen en te bereiden?
- Is er iemand die de Argentijnse teju kan verzorgen als je op vakantie gaat?
- Heb je ongeveer 135 euro per maand over voor de voeding en verzorging?

De Argentijnse teju (*Salvator sp.)* valt onder de CITES, appendix II en in de *EU Wildlife Trade Regulations* onder bijlage B. Dit betekent dat de internationale handel van deze dieren aan strenge voorschriften moet voldoen. Als eigenaar moet je kunnen aantonen dat je dier legaal de EU is binnengekomen. Wanneer je het dier van een particulier overkoopt, moet je een getekende overdrachtsverklaring met CITES-nummer vragen. Nakweekdieren mogen vrij verhandeld worden, maar de verkoper moet bij de verkoop wel een overdrachtsverklaring zonder CITES-nummer geven. Voor meer informatie: CITES-wetgeving.

Voor de aankoop of adoptie kan je het best informeren bij meerdere gespecialiseerde opvangcentra, dierenwinkels of kwekers. Het is aan te raden bij meerdere kwekers te gaan kijken voor je een Argentijnse teju koopt. Zo kan je direct zien wat er allemaal komt kijken bij het houden van de dieren. Kies een verkoper bij wie de dieren er gezond uitzien, het terrarium en water proper zijn, alle dieren een eigen lig- en zonneplek hebben en er voldoende ruimte is in het verblijf. Als je bij een erkende kweker koopt, is de consumentenwetgeving van toepassing en heb je een wettelijke garantie op de gezondheid van het dier.

Let goed op dat je een soort kiest die in Vlaanderen zonder bijkomende vergunning mag gehouden worden. Van de familie van tejuhagedissen zijn er 161 soorten gekend, waarvan er in Vlaanderen twee soorten als huisdier mogen worden gehouden. Meer info: Positieve lijst reptielen.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Kijk goed of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij Dierenwelzijn Vlaanderen via het Meldpunt voor verwaarloosde en mishandelde dieren.

Voordat je de teju mee naar huis neemt, moet het terrarium in orde zijn, zodat het warm is en klaar voor de komst van het dier. Na aankoop moet het dier een aantal dagen tot weken wennen aan de nieuwe situatie. Geef het dier rust, want dit is een stresserende periode. Na een week kan je meer toenadering zoeken.

7 KOSTEN

De aankoopprijs van een Argentijnse teju varieert van 100 tot 400 euro.

De aankoop van een terrarium en het meeste toebehoren is een eenmalige investering. Richtprijzen vind je hier.

Maandelijks kost een Argentijnse teju je ongeveer 135 euro voor levend voer, fruit, groenten, eventueel voedingssupplementen, bodembedekking, elektriciteit en water. Als het dier ziek wordt of je wil kweken, kunnen de kosten hoog oplopen.

Wat kost een Argentijnse teju jaarlijks?

Jaarlijkse kosten	Kostprijs
Uv-lampen	70
Warmtelampen	50
Bodembedekking	200
Voerkosten en vitamine/mineralenpoeder	900
Elektriciteit en water	400
Totaal	**1.620 euro**

Postadres
Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn